

FILHARMONIA
SZCZECIN

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu. Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą. Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozpraszać wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

Piątek – 21 marca 2025 roku – godz. 19.00

GRANDIOSO

Wiosna w wielkim mieście

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie

Hubert Salwarowski fortepian
Jerzy Salwarowski dyrygent

W programie:

HENRYK WARS

Suita symfoniczna „Szkice miejskie” [17’]

- Wieżowce (Moderato)
- Blues śródmiejski (Molto sostenuto)
- Autostradowe scherzo (Con moto)

GEORGE GERSHWIN

Błękitna rapsodia [15’]

/przerwa/

ROBERT SCHUMANN

I Symfonia B-dur „Wiosenna” op. 38 [35’]

- Andante un poco maestoso – Allegro molto vivace
- Larghetto
- Scherzo (Molto vivace)
- Finale (Allegro animato e grazioso)

HUBERT SALWAROWSKI

Należy do grona najwybitniejszych pianistów polskich średniego pokolenia. Jest absolwentem Akademii Muzycznej w Katowicach w klasie prof. Andrzeja Jasińskiego. Swe umiejętności doskonalił pod okiem tak wybitnych pedagogów, jak Tatiana Szebanowa (Duszniki-Zdrój), Paul Badura-Skoda, Michele Campanella i Joaquín Achúcarro (Accademia Musicale Chigiana w Sienie). Jest absolwentem The Juilliard School w Nowym Jorku, gdzie studiował dwa lata – jako stypendysta szkoły – w klasie mistrzowskiej prof. Oxany Yablonskiej (studia podyplomowe). W ramach stypendium Ministerstwa Kultury „Młoda Polska” uczestniczył w Letniej Akademii Fortepianowej w Merano pod kierunkiem Lwa Natochennego.

Jest laureatem czołowych konkursów krajowych i zagranicznych, m.in. otrzymał I nagrody na międzynarodowych konkursach pianistycznych w Puigcerdà (Hiszpania, 2003) i Cantù (Włochy, 2001), Konkursie im. Marii Canals w Barcelonie (1995) oraz na Festiwalu Pianistyki Polskiej Słupsku (w ramach Estrady Młodych, 1999). Był trzykrotnie nominowany do „Paszportu Polityki”, został uhonorowany koncertem specjalnym w Filharmonii Narodowej. Jako solista debiutował z orkiestrą w wieku lat siedemnastu, od tego czasu współpracuje z orkiestrami w Polsce i za granicą, m.in. wystąpił w Filharmonii Narodowej w Warszawie i z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, koncertował także w Niemczech, Czechach, Hiszpanii, Włoszech, Szwecji, Egipcie, Belgii, Austrii, USA i na Tajwanie, otrzymując pochlebne recenzje. Chętnie nagrywa dla radia i telewizji. W 2002 roku zarejestrował III Koncert fortepianowy C-dur Prokofiewa z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii w Szczecinie, natomiast z zespołem NOSPR-u – I Koncert fortepianowy d-moll Brahmsa, co zaowocowało wydaniem płyty przez firmę DUX (obie orkiestry poprowadził Jerzy Salwarowski). Album otrzymał znakomite recenzje oraz nominację do nagrody Fryderyk 2003. Kolejna płyta dla firmy DUX – tym razem z solowymi utworami Brahmsa – również została przychylnie przyjęta przez krytyków muzycznych.

Obecnie Hubert Salwarowski jest adiunktem w stopniu doktora w macierzystej uczelni. Prowadzi działalność koncertową jako solista i kameralista.

JERZY SALWAROWSKI

Jeden z czołowych dyrygentów polskich. W latach 1996–2003 pełnił funkcję dyrektora artystycznego Filharmonii w Szczecinie. Urodził się w Krakowie i tam ukończył studia w Akademii Muzycznej – kompozycji uczył się u Tadeusza Machla i Krzysztofa Pendereckiego, dyrygowania u Henryka Czyży i Krzysztofa Missony. Studiował również w Accademia Chigiana u Franco Ferrary. Jest laureatem czołowych nagród krajowych i międzynarodowych konkursów dyrygenckich: w Katowicach, Sienie i Budapeszcie. Dyryguje orkiestrami na całym świecie, współpracuje z czołowymi orkiestrami i operami w Polsce. Znajdował się w gronie dyrygentów licznych festiwali, zasiadał w jury międzynarodowych konkursów dyrygenckich w Katowicach i Białymstoku oraz konkursów wokalnych w Częstochowie.

Bogata dyskografia Jerzego Salwarowskiego zawiera wiele płyt nagranych dla firm zagranicznych (Amreco, Adda i Thorofon) oraz polskich (Tonpress, Selene, Wifon, DUX i Polskie Nagrania – dla tej ostatniej wytwórni nagrał album z muzyką Gershwina, nagrodzony w 1994 roku „Złotą Płytą”). Dokonał pierwszego nagrania kompletu poematów symfonicznych Karłowicza, nominowanego do nagrody Fryderyk 1999. Będąc dyrektorem artystycznym Filharmonii w Szczecinie nagrał pierwszą w jej historii płytę „Słynne kaprysy”, która otrzymała nominację do nagrody Fryderyk 1998. Wraz z synem Hubertem wydał album, na którym znalazły się I Koncert fortepianowy d-moll Brahmsa (z zespołem NOSPR-u) i III Koncert fortepianowy C-dur Prokofiewa (z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii w Szczecinie); płytę tę nominowano do nagrody Fryderyk 2002. Wykładał w Akademii Muzycznej w Poznaniu, gdzie kierował katedrą dyrygentury. W 2005 roku otrzymał z rąk Prezydenta RP nominację profesorską, w 2008 został mianowany profesorem zwyczajnym. Wiosną 2003 roku wygłosił gościnnie serię wykładów w Towson University Baltimore oraz Central Washington University w Ellensburgu. W 2012 roku, w ramach programu „Erasmus”, prowadził kursy mistrzowskie w Konserwatorium w Neapolu. W 2008 roku został uhonorowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”.

GRANDIOSO

Wiosna w wielkim mieście

Henryk Wars (właśc. Henryk Warszawski, 1902–1977) był pierwszym polskim jazzmanem, autorem pierwszej polskiej kompozycji jazzowej „New York Times Foxtrot”, twórcą licznych piosenek (w tym „Umówiłem się z nią na dziewiątą” i „Miłość ci wszystko wybaczy”) oraz muzyki filmowej do mniej więcej trzeciej części polskich obrazów, dyrygował w teatrach rewiowych, występował jako pianista... W czasie wojny przeszedł szlak II Korpusu Polskiego armii Andersa. Po osiedleniu się w Los Angeles (1947) udało się mu wrócić do pisania dla filmu – tym razem już dla Hollywood. W tym czasie pisał też muzykę symfoniczną, pozostającą pod wpływami instrumentacji i harmoniki Karola Szymanowskiego, Aleksandra Skriabina, Sergieja Rachmaninowa i Maurice’a Ravela.

I Symfonia (1948–1949) uchodzi za najambitniejsze dzieło Warsa – słyszeliśmy ją w naszej Filharmonii pod koniec 2019 roku, w ubiegłym sezonie poznaliśmy przejmującą uverturę koncertową „Maalot”. Ich cenne rękopisy znajdują się w Polish Music Center (University of Southern California). Zdeponowane tam zostały przez rodzinę kompozytora w 2005 roku, podobnie jak jednoczęściowy Koncert fortepianowy, Sonatina na orkiestrę, muzyka do filmu „Fools’ Parade”, wreszcie suita na orkiestrę symfoniczną **City Sketches** („Szkice miejskie”, 1951/1969–1974).

W przypadku tego utworu wypada zapewne posługiwać się określeniami angielskimi, skoro powstał on w Stanach Zjednoczonych i stylistycznie nawiązuje do muzyki bluesowej. Ten zwięzły cykl obejmuje „High-Rise” („Wieżowce”) o specyficznym melancholijnym charakterze, przechodzący od subtelnej nastrojowości do kumulacji energii „Downtown Blues” („Blues śródmiejski”) oraz motoryczne „Freeway Scherzo” („Autostradowe scherzo”). Nawet jeśli owe „Szkice” nie wydadzą się Państwu dziełem wielkiej wagi, z pewnością warto je poznać – choćby po to, by przyrzeć się bliżej próbie połączenia idiomu symfonicznego z muzyką popularną. Jak również z tego powodu, że jest to jedna z dość licznych muzycznych wizji USA, jakie skomponowali twórcy, którzy ten kraj choć raz odwiedzili bądź postanowili się w nim osiedlić. (17’)

Błękitna rapsodia („Rhapsody in Blue”, 1924) na fortepian i orkiestrę jazzową z dodaną sekcją smyczków zapoczątkowała sławę **George’a Gershwina** (1898–1937) jako ważnego kompozytora i stała się wkrótce jednym z najczęściej wykonywanych amerykańskich utworów. Została napisana w ciągu paru tygodni. Ponieważ kompozytor nie miał wówczas jeszcze zbyt wielkiego pojęcia o technice orkiestracji, zadanie sporzą-

dzenia partytury powierzone zostało biegłemu aranżerowi, Ferdemu Grofé. Dziś najczęściej chyba wykonuje się późniejszą wersję Grofégo opublikowaną w 1942 roku (a zatem już po śmierci kompozytora), wykorzystującą pełny skład orkiestry symfonicznej. Tytuł dzieła miał zasugerować Ira Gershwin, brat George'a, zainspirowany obrazem Whistlera „Nocturne in Blue and Green”.

„Rapsodii” zarzucano niekiedy pewną niejasność formalną. Nie stała się – trochę wbrew zamówieniu – jazzowym koncertem (aczkolwiek ślad tradycyjnej formy można odnaleźć w wyraźnie słyszalnych trzech ogniwach utworu). Jej rytmika, jakby improwizowany charakter, kontrasty stylistyczne i kolorystyczne, niełatwo poddająca się opisowi harmonika budzą podziw i dziś – chyba tak samo, jak w dniu prapremiery powitanej gromkimi owacjami. Otwierające ją klarnetowe solo – tryl i siedemnaście biegnących w górę dźwięków skali diatonicznej składających się na efektowne glissando – należą do najbardziej rozpoznawalnych fraz w całej historii muzyki... (15')

I Symfonia B-dur „Wiosenna” op. 38 (1841) Roberta Schumanna (1810–1856) była owocem miłości artysty do Clary Wieck, którą – po przewyciężeniu oporów jej ojca – udało się mu wreszcie poślubić 12 września 1841 roku. Początkowo Schumann komponował wyłącznie na fortepian. Poznanie ukochanej otworzyło okres pieśni, a także muzyki kameralnej. Wreszcie nadszedł okres symfoniki. Clara była zresztą przekonana, że niezbyt nośny dźwięk fortepianu nie wystarcza już Schumannowi, jego duchowi i wyobraźni, musi on zatem zmierzyć się z całą orkiestrą i wycisnąć możliwości wszystkich jej instrumentów, co w I Symfonii udało się mu po mistrzowsku. Dziełem dyrygował podczas prawykonania w lipskim Gewandhausie w 1841 roku sam Felix Mendelssohn – reakcja publiczności wypadła bardzo pozytywnie.

Kompozytor wpisał w utwór pewien program, który charakteryzowały określenia poszczególnych części, ostatecznie niezamieszczone w partyturze: „Frühlingsbeginn” (Przebudzenie wiosny), „Abend” (Wieczór), „Frohe Gespielen” (Radośni towarzysze zabaw), „Voller Frühling” (Pełnia wiosny). Kompozytor nie chciał jednak ani opisywać wiosny, ani malować jej dźwiękami. Pragnął raczej dać ekwiwalent pewnych emocji i nastrojów, jakie towarzyszą myśleniu o wiosnie i świadomości, że pora ta przemija, by za rok powrócić – także w relacji do ludzkiej egzystencji. Program ten wyczytać możemy także z utworu Adolfa Böttgera (1815–1870), poety zaprzyjaźnionego z Schumannem; przytoczony poniżej tekst nosi tytuł „Frühlingsgedicht” (Poemat wiosenny):

Duchu obłoków, tak mroczny i ciężki,
Groźnie wlatujesz nad lądem i morzem,
Szarym welonem w jednej chwili kryjesz
Jasne oczy nieba – a gdzieś w oddali
Mgły twe się wznoszą i pomroka nocy
Gasi swą mocą blask miłosnej gwiazdy.
Duchu obłoków, tak mroczny, wilgotny,
Duchu, coś przegnał całe moje szczęście,
Łzami gorzkimi naznaczasz oblicze,
Cieniem okrywasz światło ludzkiej duszy?
Porzućże, porzuć cel swojego biegu –
Oto w dolinie rozkwita już wiosna!

Część pierwszą (*Allegro molto vivace*) poprzedza introdukcja (*Andante un poco maestoso*) – dostojne fanfary rogów i trąbek, podjęte przez całą orkiestrę. Następnie pojawiają się liczne partie solowe: fletu, klarnetu, altówek, skrzypiec – melodie zdają się wędrować między instrumentami. Część druga (*Larghetto*) jest przede wszystkim liryczna. Otwiera ją delikatny temat grany przez skrzypce, rozwinięty przez wiolonczele, później zaś przekazany obojom i rogom. Pod jej koniec pojawia się grana przez białą spokojna melodia, którą podejmie część trzecia – Scherzo (*Molto vivace*). I wreszcie majestatycznym odezwaniem się orkiestry rozpoczyna się część czwarta (*Allegro animato e grazioso*), ujęta w formę sonatową – to muzyka o radośnie tanecznym charakterze, otwarciem wyrażająca młodzieńczą radość życia. (35')

Piotr Urbański

Zapraszamy na kolejne koncerty:

28.03. GRANDIOSO

Z daleka

pt., 19.00 koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Dmytro Tkachenko skrzypce

Mykola Diadiura dyrygent

A. RODIN – Holy God

P. VASKS – I Koncert skrzypcowy „Distant Light”

F. SCHUBERT – III Symfonia D-dur D. 200

J. MASSENET – V Suita „Sceny neapolitańskie”

02.04. MISTERIOSO

Bach historycznie

śr., 19.00 koncert kameralny

Circle Ensemble

J. S. BACH

– Sonata c-moll na skrzypce i klawesyn BWV 1017

– Suita-Pasticcio d-moll BWV 1004/1008 (oprac. Circle Ensemble)

– Sonata G-dur na skrzypce i basso continuo BWV 1021

04.04. GOŚCIE W FILHARMONII

Tak brzmi młodość

pt., 19.00 koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna

Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina

Krzysztof Wierciński fortepian

Rafał Janiak dyrygent

F. CHOPIN – Andante spianato i Wielki polonez Es-dur op. 22

G. MAHLER – V Symfonia cis-moll

Sehr geehrte Damen und Herren,

bei mehrteiligen Kompositionen ist es im Konzertsaal allgemein üblich, erst nach dem Verklingen des Gesamtwerkes zu applaudieren.

In den kurzen Pausen zwischen den einzelnen Sätzen herrscht Stille.

Applaus zwischen den Sätzen oder gar während einer längeren Pause im Stück kann Musiker und Zuhörer ablenken und so die durch die Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichtemachen.

Freitag – 21. März 2025 – 19.00 Uhr

GRANDIOSO **Frühling in der Großstadt**

Sinfonieorchester
der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie Szczecin

Hubert Salwarowski Klavier
Jerzy Salwarowski Leitung

Programm:

HENRYK WARS

Sinfonische Suite „City Sketches“ [17’]

- High-Rise (Moderato)
- Downtown Blues (Molto sostenuto)
- Freeway Scherzo (Con moto)

GEORGE GERSHWIN

Rhapsody in Blue [15’]

/Pause/

ROBERT SCHUMANN

Sinfonie Nr. 1 B-Dur „Frühlingssinfonie“ op. 38 [35’]

- Andante un poco maestoso – Allegro molto vivace
- Larghetto
- Scherzo (Molto vivace)
- Finale (Allegro animato e grazioso)

HUBERT SALWAROWSKI

Er gehört zu den hervorragendsten polnischen Pianisten der mittleren Generation. Er ist Absolvent der Musikakademie in Katowice in der Klasse von Prof. Andrzej Jasiński. Seine Fähigkeiten verfeinerte er unter der Leitung von bedeutenden Pädagogen wie Tatiana Shebanova (Duszniki-Zdrój), Paul Badura-Skoda, Michele Campanella und Joaquín Achúcarro (Accademia Musicale Chigiana in Siena). Er ist auch Absolvent der Juilliard School in New York, wo er zwei Jahre lang – als Stipendiat der Schule – in der Meisterklasse von Prof. Oxana Yablonskaya studierte. Im Rahmen des Stipendiums „Junges Polen“ des Ministeriums für Kultur nahm er an der Summer Piano Academy Merano bei Lev Natochenny teil.

Er ist Preisträger namhafter polnischer und internationaler Wettbewerbe – er erhielt die 1. Preise bei den internationalen Klavierwettbewerben in Puigcerdà (Spanien, 2003) und Cantù (Italien, 2001), dem Maria-Canals-Wettbewerb in Barcelona (1995) und dem Polnischen Klavierfestival in Słupsk (im Rahmen der „Jugendbühne“, 1999). Er wurde dreimal für den renommierten Preis des Magazins „Polityka“ nominiert und mit einem Sonderkonzert in der Nationalphilharmonie geehrt. Im Alter von 17 Jahren debütierte er als Solist mit einem Orchester, fortan arbeitet er mit Klangkörpern im In- und Ausland zusammen, u.a. mit der Warschauer Nationalphilharmonie und dem Nationalen Sinfonieorchester des Polnischen Rundfunks (NOSPR); er konzertierte erfolgreich in Deutschland, Tschechien, Spanien, Italien, Schweden, Ägypten, Belgien, Österreich, den USA und auf Taiwan. Gerne realisiert er Aufnahmen für Rundfunk und Fernsehen. Im Jahre 2002 nahm er Prokofjews Klavierkonzert Nr. 3 C-Dur mit dem Stettiner Sinfonieorchester und Brahms' Klavierkonzert Nr. 1 d-Moll mit dem erwähnten NOSPR auf (beide Orchester leitete Jerzy Salwarowski). Diese beim Label DUX veröffentlichten Aufnahmen ernteten enthusiastische Kritiken und wurden 2003 für den Fryderyk-Preis nominiert. Ein weiteres DUX-Album – mit Brahms' Solowerken – wurde von Kritikern ebenfalls sehr positiv bewertet.

Derzeit doziert Hubert Salwarowski als Assistenzprofessor an seiner Alma Mater. Er übt eine rege Konzerttätigkeit als Solist und Kammermusiker aus.

JERZY SALWAROWSKI

Einer der führenden Dirigenten Polens. In den Jahren 1996–2003 war er künstlerischer Leiter der Stettiner Philharmonie.

Er wurde in Krakau geboren. An der dortigen Musikakademie absolvierte er sein Musikstudium (Komposition bei Tadeusz Machl und Krzysztof Penderecki, Dirigieren bei Henryk Czyż und Krzysztof Missona). Dann studierte er an der Accademia Chigiana bei Franco Ferrara. Er ist Preisträger prestigeträchtiger polnischer und internationaler Dirigierwettbewerbe in Katowice, Siena und Budapest. Er tritt weltweit auf, arbeitet mit führenden Philharmonien und Opernhäusern in Polen zusammen und gastiert bei zahlreichen Festivals. Regelmäßig war er Jurymitglied der internationalen Dirigenten- und Chorwettbewerbe (Katowice, Białystok, Częstochowa).

Seine Diskographie umfasst viele CDs (realisiert u.a. für die Labels Amreco, Adda, Thorofon, Tonpress, Selene, Wifon und DUX), darunter Gershwins Kompositionen (1994 mit der Goldenen Schallplatte ausgezeichnet), die Tondichtungen von Karłowicz (DUX, die erste vollständige Einspielung dieser Werke, 1999 für den Fryderyk-Preis nominiert) und „Berühmte Capriccios“ (die erste CD des Sinfonieorchesters der Stettiner Philharmonie, 1998 für den Fryderyk-Preis nominiert). 2002 nahm er (mit seinem Sohn Hubert) Brahms' Klavierkonzert Nr. 1 d-Moll (mit dem Nationalen Sinfonieorchester des Polnischen Rundfunks) und Prokofjews Klavierkonzert Nr. 3 C-Dur (mit dem Orchester der Stettiner Philharmonie) auf – die CD wurde 2002 für den Fryderyk-Preis nominiert.

Jerzy Salwarowski dozierte an der Posener Musikakademie, wo er als Leiter der Dirigenten fakultät tätig war. 2005 wurde er vom Präsidenten der Polnischen Republik zum Professor ernannt. Im Frühjahr 2003 hielt er Gastvorträge an der Towson University Baltimore sowie an der Central Washington University Ellensburg. 2012 leitete er Meisterkurse im Konservatorium in Neapel im Rahmen des Erasmus-Programms.

Im Jahre 2008 wurde ihm die silberne Medaille für Verdienste im Kulturbereich „Gloria Artis“ vom polnischen Minister für Kultur und Nationalerbe verliehen.

GRANDIOSO

Frühling in der Großstadt

Henryk Wars (Henryk Warszawski, 1902–1977) war der erste polnische Jazzmusiker (er schuf das erste polnische Stück in diesem Genre: „New York Times Foxtrott“). Wars schrieb auch populäre Lieder (u.a. „Um neun treffe ich mich mit ihr“ und „Die Liebe vergibt dir alles“) sowie Musik für etwa ein Drittel der polnischen Filme jener Zeit, überdies trat er als Pianist und Dirigent in Revuetheatern auf... Während des Krieges war er Mitglied des von Generalleutnant Władysław Anders kommandierten Zweiten Polnischen Korps. Nachdem Wars sich 1947 in Los Angeles niedergelassen hatte, gelang es ihm, seine Arbeit an Filmmusik wieder aufzunehmen – diesmal für Hollywood. Damals schrieb er auch sinfonische Werke, deren Instrumentierung und Harmonik Einflüsse von Karol Szymanowski, Alexander Skrjabin, Sergej Rachmaninow und Maurice Ravel verraten.

Die Sinfonie Nr. 1 (1948–1949) gilt als Wars' ambitioniertestes Werk – wir haben sie Ende 2019 in unserer Philharmonie gehört; in der vorigen Saison konnten wir wiederum die anrührende Konzertouvertüre „Maalot“ kennenlernen. Die wertvollen handschriftlichen Partituren dieser Werke werden im Polish Music Center (University of Southern California) aufbewahrt – sie wurden dort 2005 von der Familie des Komponisten hinterlegt, ebenso wie das einsätziges Klavierkonzert, die Sonatine für Orchester, die Musik für den Film „Fools' Parade“ und die sinfonische Suite **City Sketches** (1951/1969–1974).

Im Falle dieses Stückes ist es wohl angemessen, englische Bezeichnungen zu verwenden, da es in den Vereinigten Staaten geschrieben worden ist und sich stilistisch auf Bluesmusik bezieht. Dieser prägnante Zyklus umfasst das spezifisch melancholische „High-Rise“ („Hochhaus“), den „Downtown Blues“ („Innenstadt-Blues“), der von subtiler Stimmung zu konzentrierter Energie übergeht, sowie das lebhaftes „Freeway Scherzo“ („Autobahn-Scherzo“). Auch wenn die „City Sketches“ kein herausragendes Werk zu sein scheinen, lohnt es sich auf jeden Fall, es kennenzulernen und genauer unter die Lupe zu nehmen – zumindest als Versuch, Sinfonisches mit Populärerem zu verbinden. Denn dies ist eine der zahlreichen musikalischen Visionen der USA, welche von Künstlern komponiert wurden, die Amerika zumindest einmal besuchten – oder beschlossen, sich dort niederzulassen. (17')

Rhapsody in Blue (1924) für Klavier und Jazzensemble (mit hinzugefügter Streichergruppe) ist das erste weltbekannte „philharmonische“ Werk **George Gershwins** (1898–1937). Die Arbeit an der ursprünglichen Fassung für zwei Klaviere dauerte lediglich ein paar Wochen, die Instrumentierung überließ der Komponist dem gewandten Arrangeur Ferde Grofé (Gershwin kannte damals kaum Prinzipien der Orchestrierung). Grofé fertigte nach der Uraufführung weitere Versionen der Partitur an; die jüngere Fassung, im Jahre 1942 (also nach dem Tod des Komponisten) veröffentlicht, wird heutzutage wohl am häufigsten gespielt. Den Namen „Rhapsody in Blue“ schlug Gershwins Bruder Ira vor, nachdem er Whistlers Bilder, darunter „Nocturne in Blue and Green“, gesehen hatte.

Manchmal hält man die „Rhapsodie“ für amorph und unklar. Sie wurde als „Jazz-Konzert“ bestellt – und bemerkbar sind in ihrer Struktur Umrissse der dreisätzigen Form des traditionellen Konzerts. Ihre Rhythmik und quasi-improvisierte Gestalt, verschiedenerlei Stil- und Farbkontraste, schwer zu beschreibende Harmonik erregen auch heute Bewunderung – wahrscheinlich genauso wie am Tag der Uraufführung, die mit donnerndem Beifall bedacht wurde. Die ersten Takte enthalten bekanntlich einen Klarinetten-Triller mit einem rasch aufsteigenden, aus siebzehn Noten bestehenden Tonleiterlauf, die eine Art Glissando bilden: Dies ist einer der berühmtesten Anfänge in der ganzen Musikgeschichte... (15')

Robert Schumanns **Sinfonie Nr. 1 B-Dur op. 38**, gewöhnlich **Frühlings-sinfonie** genannt, war die Frucht der Liebe des Künstlers zu Clara Wieck, die er nach Überwindung des Widerstandes ihres Vaters am 12. September 1841 schließlich heiraten konnte. Schumann komponierte zunächst ausschließlich für das Klavier. Das Zusammenleben mit der Geliebten initiierte die Zeit der Lieder und der Kammermusik. Endlich kam die Zeit der Sinfonik: Clara war tief überzeugt, dass das Klavier Schumanns Geist und Vorstellungskraft nicht mehr genüge – er solle sich ihres Erachtens mit dem gesamten Orchester auseinandersetzen und die Möglichkeiten aller Instrumente dieses Ensembles nutzen (was ihm in der Sinfonie Nr. 1 meisterhaft gelang). Das Werk wurde vom Publikum sehr gut aufgenommen: Bei der Uraufführung im März 1841 dirigierte Felix Mendelssohn Bartholdy das Gewandhausorchester Leipzig.

Der Komponist fügte der Partitur ein Programm hinzu, mit dem die Titel der einzelnen Sätze verbunden waren (sie wurden später getilgt): „Frühlingsbeginn“, „Abend“, „Frohe Gespielen“, „Voller Frühling“. Der Komponist hatte nicht vor, den Frühling zu beschreiben oder ihn mit Musik zu malen. Vielmehr wollte er das Äquivalent bestimmter Gefühle und Stimmungen vorschlagen, die das Nachdenken über diese Jahreszeit begleiten – beispielsweise darüber, dass der Frühling vergeht, um nach

einem Jahr wiederzukehren, was irgendwie dem Lauf der menschlichen Existenz entspricht. Dieses Programm finden wir auch in einem Text von Schumanns Freund Adolf Böttger (1815–1870) – es handelt sich nämlich um sein „Frühlingsgedicht“:

*Du, Geist der Wolke, trüb und schwer
Fliegst drohend über Land und Meer,
Dein grauer Schleier deckt im Nu
Des Himmels klares Auge zu,
Dein Nebel wallt herauf von fern
Und Nacht verhüllt der Liebe Stern.
Du, Geist der Wolke, trüb und feucht,
Was hast du all mein Glück verscheucht,
Was rufst du Thränen ins Gesicht
Und Schatten in der Seele Licht?
O wende, wende deinen Lauf –
Im Thale blüht der Frühling auf!*

Dem ersten Satz (*Allegro molto vivace*) wurde eine Einleitung (*Andante un poco maestoso*) vorangestellt – eine feierliche Fanfare von Hörnern und Trompeten, die das gesamte Orchester entwickelt. Dann tauchen zahlreiche Solostimmen auf: Flöte, Klarinette, Bratsche, Violine – die Melodien scheinen zwischen den Instrumenten zu wandern. Der zweite Satz (*Larghetto*) ist lyrisch. Er beginnt mit einem zarten Thema, das die Violinen anstimmen – es wird dann von den Celli und zuletzt von Oboen und Hörnern präsentiert. Am Ende erklingt eine ruhige Melodie der Blechbläser, die ebenfalls im dritten Satz, dem Scherzo (*Molto vivace*) erscheint. Die Sinfonie krönt das majestätisch einsetzende Finale (*Allegro animato e grazioso*), geplant als Sonatensatz – diese Musik, heiter und tanzfreudig, bringt die jugendliche Lebensfreude offen zum Ausdruck. (35')

Piotr Urbański
(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

Unsere Konzertempfehlungen:

28.03.

GRANDIOSO

Aus der Ferne

Fr, 19.00

sinfonisches Konzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Stettin

Dmytro Tkachenko Violine

Mykola Diadiura Leitung

A. RODIN – Holy God

P. VASKS – Violinkonzert Nr. 1 „Distant Light“

F. SCHUBERT – Sinfonie Nr. 3 D-Dur D. 200

J. MASSENET – Suite Nr. 5 „Scènes napolitaines“

02.04.

MISTERIOSO

Bach historisch aufgeführt

Mi, 19.00

Kammerkonzert

Circle Ensemble

J. S. BACH

– Sonate c-Moll für Violine und Cembalo BWV 1017

– Suite-Pasticcio d-Moll BWV 1004/1008 (bearb. v. Circle Ensemble)

– Sonate G-Dur für Violine und Basso continuo BWV 1021

04.04.

ZU GAST IN DER PHILHARMONIE

So klingt die Jugend

Fr, 19.00

sinfonisches Konzert

Sinfonieorchester

der Fryderyk-Chopin-Musikuniversität Warschau

Krzysztof Wierciński Klavier

Rafał Janiak Leitung

F. CHOPIN – Andante spianato et Grande polonaise brillante Es-Dur
op. 22

G. MAHLER – Sinfonie Nr. 5 cis-Moll

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE / ORCHESTER IM HEUTIGEN KONZERT:

KONCERTMISTRZYNI /
KONZERTMEISTERIN
Karolina Hyla-Wybraniec

I SKRZYPCE / 1. VIOLINE
Joanna Goch
Edyta Wolańska
Elżbieta Fabiszak-Dąbrowska
Alina Krzyżewska
Olga Rozmus
Maciej Musiał
Wioletta Borkowska
Dominik Gugala
Marcin Kieruczenko
Maria Nowak
Andrii Kreshchenskyi

II SKRZYPCE / 2. VIOLINE
Anna Przerwa
Robert Smoliński
Miłosz Kosmal
Małgorzata Borowiecka
Magdalena Pajestka
Alicja Porba
Aleksandra Górka
Patrycja Kozak
Robert Cybulski
Łukasz Górewicz

ALTÓWKI / BRATSCHE
Grzegorz Sadowski
Wojciech Mazur
Galina Smolińska
Magdalena Micke
Ludmiła Rusin
Luca Persico
Izabela Joniec
Aleksandra Majewska

WIOLONCZELE / CELLI
Yesong Lee
Jacek Tomczak
Ihor Chilipik
Katarzyna Meisinger
Beata Sawrymowicz
Dorota Cieśla

KONTRABASY / KONTRABÄSSE
Karol Nasiłowski
Michał Mitschke
Wojciech Gunia
Jan Gottschling

FLETY / FLÖTEN
Filippo del Noce
Paweł Majewski

OBOJE / OBOEN
Mateusz Żurawski
Izabela Kokosińska

KLARNETY / KLARINETTEN
Krzysztof Krzyżewski
Piotr Wybraniec
Krzysztof Baturó

FAGOTY / FAGOTTE
Michał Szydłowski
Anna Bownik

SAKSOFONY / SAXOPHONE
Patrycjusz Pura*
Wiktoria Kawik*
Agnieszka Marmol*

WALTORNIE / HÖRNER
Katarzyna Sułkowska
Dawid Kostrzewa
Oleksandr Melnychenko
Radosław Zamojski

TRĄBKI / TROMPETEN
Sławomir Kuszvara
Bogdan Rymaszewski
Marcin Olkowski

PUZONY / POSAUNEN
Mateusz Kupski
Wojciech Bublej
Igor Puszkar

TUBA
Tomasz Zienkowicz

KOTŁY / PAUKEN
Jorge Luis Valcarcel Gregorio

PERKUSJA / SCHLAGZEUG
Dariusz Jagiełło
Jacek Wierzychowski

BANJO
Michał Starkiewicz*

FORTEPIAN / KLAVIER
Rafał Kowalczyk*

STROICIEL FORTEPIANU /
KLAVIERSTIMMUNG
Paweł Kwiatkowski

* gościnnie / als Gast

GALERIA POZIOM 4

INtonacje | DOJRZAŁE OBLICZE PIĘKNA Ola Medvey-Gruszka

Druga odsłona projektu fotograficznego Oli Medvey-Gruszki INtonacje jest połączeniem świata sztuki z inicjatywą społeczną.

Do projektu zaproszono panie w różnym wieku, z różnych środowisk, a łączy je dojrzałość. Stąd podtytuł projektu.

Niezależnie od wieku, wykonywanego zawodu, statusu społecznego każdy chce czuć się pięknym i spełnionym. A co to właściwie oznacza? Dla jednych piękno ducha, dla innych wysportowana sylwetka, dla wielu to po prostu czuć się dobrze we własnej skórze.

Dojrzałość to przywilej, to setki historii wertowanych latami, ciało jak mapa wspomnień. Dojrzałość to życie.

Ta wystawa to manifest dostojnego piękna, które łączy wszystkie bohaterki zdjęć. Każda jest zupełnie inna, każda tak samo intrygująca. Portrety rzucają wyzwanie współczesnym kanonom. Na scenę wchodzi doświadczenie.

d o s w i a d z e n i e.

Ola Medvey-Gruszka

Specjalizuje się w fotografii artystycznej, reportażowej i portretowej.

Jej prace były wielokrotnie nagradzane, m.in. I miejscem w międzynarodowym plebiscycie Looks Like Film. Była także ambasadorką marki Canon, co dla artystki było nie tylko wyróżnieniem, ale także potwierdzeniem profesjonalizmu i uznania w branży.

Poza działalnością komercyjną angażuje się w projekty artystyczne o wymiarze społecznym, m.in. projekt „Wiele powodów, by żyć”, którego celem było wsparcie badań cytologicznych dla kobiet z lokalnego hospicjum czy projekt „INtonacje”, poruszający temat relacji międzyludzkich, hejtu i depresji.

Galeria dostępna jest dla odwiedzających w:

soboty: 12.00–16.00 (ostatnie wejście o 15.30)

niedziele: 12.00–16.00 (ostatnie wejście o 15.30)

Bilety w cenie 10 PLN dostępne są w kasie, biletomacie i na stronie filharmonia.szczecin.pl.

Wstęp bezpłatny dla dzieci do lat 10 i osób z niepełnosprawnościami.

Goście koncertów mogą odwiedzić galerię bezpłatnie w trakcie przerwy i pół godziny po zakończeniu koncertu.

GALERIA POZIOM 4

INtonationen | Reifes Antlitz der Schönheit Ola Medvey-Gruszka

Die zweite Folge des Fotoprojekts INtonations von Ola Medvey-Gruszka ist eine Verschmelzung der Kunstwelt mit einer sozialen Initiative.

Zu dem Projekt wurden Frauen unterschiedlichen Alters und unterschiedlicher Herkunft eingeladen. Was sie eint, ist ihre Reife. Daher auch der Untertitel des Projekts.

Unabhängig von Alter, Beruf oder sozialem Status möchte sich jeder schön und erfüllt fühlen. Und was bedeutet das eigentlich? Für die einen ist es die Schönheit des Geistes, für die anderen wiederum eine athletische Figur, für viele ist es einfach das Wohlfühlen in der eigenen Haut.

Reife ist ein Privileg. Es sind Hunderte von Geschichten, die man im Laufe der Jahre durchblättert, ein Körper ist wie eine Landkarte der Erinnerungen. Reife ist Leben.

Diese Ausstellung ist ein Manifest der würdevollen Schönheit, die alle Heldinnen der Fotos vereint. Jede ist völlig anders, jede ist gleichermaßen faszinierend. Die Porträts fordern den zeitgenössischen Kanon heraus. Die *E r f a h r u n g* kommt zum Vorschein, offenbart sich in ihrer ganzen Pracht.

Sie hat sich auf Kunst-, Reportage- und Porträtfotografie spezialisiert.

Ihre Werke wurden mit zahlreichen Preisen geehrt (erwähnenswert ist u.a. der erste Platz bei der internationalen Looks Like Film-Umfrage). Sie war auch Markenbotschafterin von Canon, was für die Künstlerin nicht nur eine Auszeichnung, sondern auch eine Bestätigung ihrer Professionalität und Anerkennung in der Branche war.

Neben ihren kommerziellen Aktivitäten engagiert sie sich auch für künstlerische Projekte mit sozialer Dimension, wie das Projekt „Viele Gründe zu leben“, das darauf abzielt, zytologische Tests für Frauen aus einem örtlichen Hospiz zu unterstützen, oder das Projekt „INtonationen“, das sich mit Themen wie zwischenmenschliche Beziehungen, Hass im Netz und Depression auseinandersetzt.

Die Galerie ist geöffnet:

samstags: 12.00–16.00 Uhr (letzter Einlass um 15.30 Uhr)

sonntags: 12.00–16.00 Uhr (letzter Einlass um 15.30 Uhr)

Eintrittskarten (10 PLN) sind an der Abendkasse, am Ticketautomaten und unter filharmonia.szczecin.pl erhältlich.

Der Eintritt ist für Kinder unter 10 Jahren und für Menschen mit Behinderungen frei.

Die Besucher der Konzerte können die Galerie in den Pausen und eine halbe Stunde nach Ende des Konzerts kostenlos besichtigen.

Informacje:

Sekretariat Filharmonii jest czynny:

od poniedziałku do piątku w godz. 8.30–16.30

tel. +48 91 430 95 11

sekretariat@filharmonia.szczecin.pl

filharmonia.szczecin.pl

Kasa Filharmonii:

tel. +48 91 431 07 20

infolinia +48 539 94 94 54

kasa@filharmonia.szczecin.pl

Kasa jest czynna:

od wtorku do czwartku w godz. 13.00–18.00

w piątek w godz. 13.00–20.00

w sobotę w godz. 12.00–16.00

oraz godzinę przed każdym biletowanym wydarzeniem,
którego organizatorem jest Filharmonia.

Infolinia jest czynna:

od wtorku do czwartku w godz. 10.00–16.00.

Informujemy o możliwości asystowania pracowników Filharmonii osobom niepełnosprawnym podczas koncertów organizowanych przez Filharmonię. Prosimy o kontakt z kasą Filharmonii.

Abonament:

Zachęcamy do zakupu abonamentów na następujących zasadach: przy zakupie przez jedną osobę co najmniej siedmiu (7) biletów normalnych/ulgowych na dowolnie wybrane koncerty* organizowane przez Filharmonię obowiązuje zniżka 15% od każdego biletu. Przy zakupie abonamentu przysługuje również zniżka na zakup produktów w sklepie Filharmonii.

Bilety grupowe:

Przy zakupie co najmniej piętnastu (15) biletów normalnych na jeden koncert.

Więcej: <https://filharmonia.szczecin.pl/bilety>

Filharmonia zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w repertuarze.

*z wyłączeniem koncertów:

10 i 11.01.2025, 13.06.2025.

Informationen:

Das Sekretariat der Philharmonie ist geöffnet:

von Montag bis Freitag 8.30–16.30 Uhr

Tel. +48 91 430 95 11

sekretariat@filharmonia.szczecin.pl

filharmonia.szczecin.pl

Kasse:

Tel. +48 91 431 07 20

Info +48 539 94 94 54

kasa@filharmonia.szczecin.pl

Die Kasse ist geöffnet:

von Dienstag bis Donnerstag 13.00–18.00 Uhr

am Freitag 13.00–20.00 Uhr

am Samstag 12.00–16.00 Uhr

und eine Stunde vor jeder von der Philharmonie organisierten Veranstaltung.

Info:

von Dienstag bis Donnerstag 10.00–16.00 Uhr.

Wir informieren über die Möglichkeit der Assistenz der Menschen mit Behinderungen während der von der Philharmonie organisierten Konzerte. Weitere Informationen an der Kasse der Philharmonie.

Aboservice:

Wir empfehlen Ihnen, Abonnements nach folgenden Regelungen zu erwerben:

Beim Kauf von mindestens sieben (7) normalen/ermäßigten Tickets Eintrittskarten für beliebig ausgewählte Konzerte* der Philharmonie durch eine Person gilt ein Rabatt 15% auf jede Karte. Beim Kauf eines Abonnements erhalten Sie außerdem einen Rabatt auf den Kauf von Produkten im Philharmonie-Shop.

Gruppentickets:

Beim Kauf von mindestens fünfzehn (15) normalen Tickets pro Konzert.

Mehr Infos: <https://filharmonia.szczecin.pl/bilety>

Die Philharmonie behält sich Besetzungs- und Programmänderungen vor.

*mit Ausnahme der Konzerte:

10 u. 11.01.2025, 13.06.2025.

Mecenas Filharmonii

Patron Sezonu Artystycznego 2024/2025

STRABAG
WORK ON PROGRESS

Partner Motoryzacyjny Filharmonii

BMW
Bońkowscy

Znajdą nas Państwo / Unsere Webpräsenz:

facebook.com/filharmoniaszczecin
instagram.com/filharmoniaszczecin
x.com/filharmoniaSZN
youtube.com/filharmoniaszczecin
filharmonia.szczecin.pl